

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa națională
11 aprilie 2025
Clasa a VI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. E sfârșit de iulie și amorceala de după-amiază a cartierului e spartă treptat de strigătele copiilor care au ieșit la joacă. Fetele s-au adunat iar în fața grădiniței înconjurată de blocuri ca de un zid de apărare. Pe treptele ei, e locul obișnuit de întâlnire. Acolo hotărăsc ce să joace, care dintre ele să formeze pereche sau echipă, cine e primit în gașcă sau cine e exclus. Andra, ochelarișta de la doi, Lenuș, de la parter, și Cătălina au format un semicerc. Lângă ele au tras-o și pe fata aia nouă, Dana, care stă ușor cocoșată și parcă nu știe unde să-și țină mâinile. În fața lor, Dorina, care e în clasa a cincea și cea mai mare dintre ele, pare că le-a scos la lecție. Băieții sunt mai încolo, pe maidan, joacă *Pac-Pac*.

— *Țările!* propune Andra și-și împinge ochelarii care îi alunecă mereu spre vârful nasului.
— Sau *Țară, țară, vrem ostași!* se repede Cătălina, de care nu trece nimeni.
— Suntem prea puține! le atrage atenția Dorina.
— Atunci *Prinselea!* Îndrăznește Lenuș, fiindcă știe că aleargă repede și cu greu o prinde cineva.
— N-am chef, e prea cald, hotărăște Dorina și-și face aer cu un gest leneș.
— Hai *Castel* atunci! propune Dana.
— Trebuie să fim echipe egale. Ne mai trebuie un om, le explică Dorina dându-și ochii peste cap.

Se uită toate în jur, căutând din ochi vreun copil rătăcit pe care să-l cheme. [...] În afară de ele și de puștii care strigă foarte tare *pac-pac, te-am lovit, ești mort*, nu mai e nimeni pe străduțe. Ridică din umeri resemnate și oftează scurt, cu privirea coborâtă în pământ. Se gândesc din nou.

— Poate *Flori, fete sau băieți?* zice iar Andra.
— Iar asta? M-am plictisit de el.
— Atunci *Împărate, împărate, cât e ceasul la cetate?*
— Asta-i pentru copii mici, spune Dorina.

În cele din urmă, se așază pe balustradele de ciment care străjuiesc treptele cartierului general. Căldura zilei s-a mai înmuiat, dar verile sunt înăbușitoare în orașelul lor de câmpie. Lenuș profită de momentul de moleșală să o studieze mai îndeaproape pe Dana. Fata asta mutată de curând în blocul lor o fascinează. E înaltă și roșcată, cu fața plină de pistrii de parcă ar fi stropit-o cineva cu o pensulă. Îi aduce aminte de Morcoveață sau de Pippi Șosețica, pe care i-a văzut desenați în cărțile ei de povești. Are brațe și picioare lungi, la pantofi probabil poartă deja mărime de adult, iar pielea ei e albă. Lenuș o observă visătoare.

după Mihaela Buruiiană, *Între blocuri* din volumul *Pe cine iubești mai mult?*

B. Gândindu-mă la anii copilăriei, îmi vin în minte jucării precum coarda, mingea, creta sau elasticul – lucruri fără de care nu ieșeam afară. Poate că acum par doar niște obiecte simple, fără interes pentru copiii de astăzi, dar pentru noi erau foarte importante, pentru că ne ajutau să ne jucăm și să ne distrăm împreună. Și, să fiu sincer, nu-mi amintesc să-i fi spus vreodată mamei că mă plictisesc alături de prietenii mei. Știți de ce? Pentru că era foarte distractiv!

De-abia așteptam să ajung acasă de la școală, să mănânc, să-mi fac temele și apoi să ies afară, unde mă așteptau prietenii mei. Ne jucam împreună, râdeam și nici nu ne dădeam seama cum trecea timpul. Vara, rămâneam afară până la apusul soarelui, iar când mamele ne chemau în casă, mereu le rugam să ne mai lase măcar zece minute, ca să terminăm jocul. Ne despărțeam cu greu, dar eram fericiți, știind că a doua zi ne vom întâlni din nou.

Jocurile copilăriei mele nu erau nici plictisitoare, nici grele. Dimpotrivă, erau foarte distractive și ne ajutau să fim sănătoși, atât fizic, cât și mental. De aceea, vă invit cu drag să vi le amintiți sau să le încercați și voi! Dar, până atunci, vreau să vă povestesc despre câteva dintre jocurile care mi-au făcut copilăria atât de frumoasă.

Jocul preferat al copilăriei era șotronul. Fie că eram fete sau băieți, toți îl adorăm! Unul dintre noi desena pe trotuar cele nouă pătrățele, le numerota, iar ultimul era un cerc marcat cu numărul 10.

Fiecare își găsea o pietricică și, pe rând, arunca cu ea, începând de la numărul 1. Apoi sărea într-un picior până la capăt și înapoi, iar la întoarcere trebuia să se aplece și să ia pietricica, fără să-și piardă echilibrul. Dacă cineva arunca pietricica în afara pătrățelului sau a cercului, pierdea rândul. Dacă nimerea pe linie, trebuia să arunce din nou.

după <https://tabaradevara.ro/jocurile-copilariei-top-5-jocuri-din-copilarie/>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Câte sunete și câte litere au cuvintele „ochelarista” și „mingea”?
 - 11 litere și 11 sunete, 6 litere și 6 sunete
 - 11 litere și 10 sunete, 6 litere și 6 sunete
 - 11 litere și 10 sunete, 6 litere și 5 sunete.
 - 11 litere și 9 sunete, 6 litere și 5 sunete

2 puncte
- În secvențele „Fiecare își găsea o pietricică”, „Apoi sărea într-un picior până la capăt și înapoi” există:
 - 5 diftongi și un hiat.
 - 6 diftongi și un hiat.
 - 5 diftongi și 2 hiaturi.
 - 6 diftongi și 2 hiaturi.

2 puncte
- În care dintre enunțurile de mai jos adjectivul este acordat corect cu substantivul?
 - Fetele fericiți au plecat la joacă.
 - Copiii veseli se aleargă prin parc.
 - Cartea interesant era pe masă.
 - Fetița cuminiți desena cu creioane colorate.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

- Menționează câte un sinonim potrivit pentru sensurile din text ale fiecăruia dintre cuvintele subliniate din secvența „Acolo hotărăsc ce să joace, care dintre ele să formeze pereche sau echipă, cine e primit în gașcă sau cine e exclus.”.

4 puncte
- Alcătuiește un enunț în care verbul subliniat în secvența: „Suntem prea puține! le atrage atenția Dorina.” să fie la un alt timp, pe care îl vei preciza.

4 puncte
- Notează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvența: „N-am chef, e prea cald, hotărăște Dorina și-și face aer cu un gest lenes.”.

4 puncte
- Precizează funcția sintactică a fiecărui cuvânt subliniat în secvența: „Unul dintre noi desena pe trotuar cele nouă pătrățele, le numerota, iar ultimul era un cerc marcat cu numărul 10.”

6 puncte
- Rescrie corect următorul enunț: *Jocurile din copilărie era foarte distractive, dar unele erau grele de jucat. Noi ne-am jucăm șotron la trotuar cu prietenii noștri.*

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

- Transcrie, din textul A, două denumiri de jocuri.

4 puncte
- Notează, din textul B, trei tipuri de jucării de care își amintește autorul din copilărie.

6 puncte
- Care este motivul pentru care Dorina refuză să joace jocul „Prinselea”? Motivează-ți răspunsul, în unu-trei enunțuri, valorificând textul A.

6 puncte
- De ce crezi că autorul nu se plictisea niciodată când se juca cu prietenii, chiar dacă repetau aceleași jocuri în fiecare zi? Formulează răspunsul, valorificând informațiile din textul B.

6 puncte
- Selectează două informații, din textul B, care te-ar putea ajuta să răspunzi la întrebarea: *De ce autorul consideră jocurile copilăriei atât de importante și distractive?*, motivându-ți alegerea.

8 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. Scriere creativă

Imaginează-ți că te afli în locul Danei, fata nouă din grupul de copii, din textul A. Scrie un text narativ, de minimum 80 de cuvinte, în care să povestești, la persoana I, despre prima ta zi de joacă alături de acești copii, cum te-ai simțit, ce jocuri ai ales și cum ai reușit să te integrezi în gașcă. Descrie emoțiile tale, dar și cum te-ai adaptat în fața noilor prieteni și jocuri.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unei secvențe descriptive;
- introducerea unui dialog alcătuit din două-patru replici;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Hatty l-a urmat, continuând să plângă cu sughituri de una singură, dar cu gândul în altă parte. A luat-o de-a lungul cărărilor și printre copaci, căutându-i. Privea mereu când într-o parte, când într-alta, și nu a trecut mult până s-a oprit cu totul din plâns și a rămas cu capul întors într-o parte, ascultând cu atenție. Tom își dădea seama că e ceva foarte iscusit în modul în care îi căuta pe cei trei băieți: se mai jucaseră așa de multe ori.

S-a hotărât s-o urmărească pe Hatty în căutările ei. Lângă iaz, s-a întâlnit cu grădinarul:

— Abel, spune-mi, te rog, i-ai văzut cumva pe vărul James sau pe vărul Hubert? Pe vărul Edgar nu vreau să-l găsesc.

— N-au ajuns până aici, domniță Hatty. Iar se joacă de-a prinselea cu tine?

— E singurul joc pe care-l joacă cu mine.

— Da' de ce nu-i rogi să te lase pe tine să fugi o dată și să te prindă ei?

— N-ar ajuta la nimic. Nu pot fugi la fel de repede ca ei.

— Ar putea să-ți dea un avans.

Micuța s-a luminat la față:

— Dacă m-ar lăsa, nu m-ar găsi prea ușor după ce m-aș ascunde. M-aș ascunde mai bine ca ei.

Se umflă în pene, începând să țopăie în vârful picioarelor de jur împrejurul grădinarului.

— Știu locuri secrete mai bune - știu multe locuri secrete mult mai bune și pot să fiu mai tăcută ca ei. Atât de tăcută, că nimeni nu știe că sunt în grădină.

— Chiar așa? se miră grădinarul, plin de admirație - doar ca să-i facă pe plac, își zise Tom.
după Philippa Pearce, *Grădina de la miezul nopții*

Scrie un text, de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți modul în care copiii își petrec timpul liber, așa cum apare în cele două texte suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun referitor la modul în care copiii își petrec timpul liber în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit referitor la modul în care copiii își petrec timpul liber în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;

- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.